

फंक्ता कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

नांदेड जिल्हा

१९९४-९५

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा :- नांदेड

१९९४ - ९५

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय

महाराष्ट्र शासन

जिल्हा कार्यालय

नांदेड

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

जिल्हा - नांदेड

१९९४-९५

अनुक्रमणिका

विषय

पृष्ठ क्रमांक

भाग - १

॥ १ ॥ दुष्ठाक्षोपात जिल्हा १ ते ६
नांदेड (सामान्य
माहिती व महा-
राष्ट्राशी तुलना) •

॥ २ ॥ जिल्हा सामाजिक व १ ते २४
आर्थिक समालोचन •

भाग - २

॥ ३ ॥ जिल्हा सांख्यिकी १ ते २३१
गोजवारा (विविध
माहितीची सांख्यिकी
तक्ते) •

भाग - १

आर्थिक समा लोचन

१९९४ - ९५

विशेष सामाजिक व आर्थिक समालोचन - १९९४-९५

दृष्टी क्षेत्रात जिल्हा नांदेड

अ.क्र.	बाब	परिमाण	नांदेड जिल्हा	महाराष्ट्र राज्य
१	२	३	४	५
(१)	<u>प्राकृतिक रचना</u>			
अ)	<u>नाभौगोलिक स्थान</u>			
१)	उत्तर अक्षांश	अंश	१८°१५' ते १९°५५' १६'४०" ते २२°१०'	
२)	पूर्व रेखांश	अंश	७७°७' ते ७८°१५' ७२'६०" ते ८०°९०'	
ब)	<u>उचाईमान (१९९३-९४)</u>		२२२३४	१९९३-९४
१)	किमान तापमान	डिग्री सेल्सिअस	११.६	२.८
२)	कमाल तापमान	"	४३.१	४८.७
३)	पर्जन्य (सरासरी)	मिलीमीटर	७१३	उ.ना.
क)	<u>प्रशासकीय विभाग (१९९४-९५)</u>			
१)	तालुके	संख्या	९	३२५
२)	पंचायत समित्या	"	८	१९७
३)	टंचाईग्रस्त तालुके	"	१	उ.ना.
४)	एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	"	८	—
५)	धाहरे	"	१३	३३६
६)	गावे स्कूला	"	१५८०	४३०२५
१)	निर्जन	"	६५	२६१३
२)	वस्ती असलेली	"	१५१५	४०४१२
७)	क्षेत्रफळ	चौ. कि.मी.	१०५२८	३०७७१३
(दोन)	<u>प्रशासकीय संस्था</u>			
	(३१-३-१९९५)			
१.	पंचायत समित्या	संख्या	८	२९७
२.	महानगरपालिका	"	—	११
३.	नगर परिषदा	"	१३	२३२
४.	कटक मंडळे	"	—	७
५.	ग्राम पंचायती	"	२३०७	२७५५८
			१९९४-९५	१-६-१९९४
६.	पोलीस ठाणे (१-६-९४)	"	३४	८९३
७.	पोलीस चौकी (१-६-१९९४)	"	२२	१४६६
(तीन)	<u>लोकसंख्या (१९९१)</u>			
१)	ग्रामीण लोकसंख्या	हजारात	१८२४	४८३९६
२)	नागरी लोकसंख्या	"	५०६	३०५४२
३)	स्कूला लोकसंख्या	"	२३३०	७८९३७
४.	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	"	४२३	८७५८

(पुढे पाहू.....)

१	२	३	४	५
५)	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	१८.१५	११.०९
६)	अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	हजार त	२७६	७३१८
७)	अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी	टक्केवारी	११.८७	९.२७
८)	पुरुष	हजार त	११९८	४०८२६
९)	स्त्रिया	—	११३२	३८११२
१०)	स्त्री-पुरुष प्रमाण	००० पुरुषांमागे स्त्रियांचे प्रमाण	९४६	९३४
११)	घनता	प्रत्येक चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे लोकसंख्या	२१२	२५७
१२)	<u>साक्षरतेचे प्रमाण (१९९१)</u>			
१)	एकूण	टक्केवारी	४८.१७	६४.९
२)	पुरुष	—	६४.३७	७६.६
३)	स्त्रिया	—	३०.९५	५२.३
४)	राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक	क्रमसंख्या	१९	—
<u>(चार) कृषि (अस्थायी) (१९९४-९५)</u>				
१)	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	१०३६	३०७५८
२)	जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्रांशी टक्केवारी	टक्केवारी	८८	५२७७
३)	<u>शेततीला उपलब्ध नसलेली जमीन</u>			
अ)	बिगर शेत वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	२७	१,२३०
ब)	पडोत आणि लाववडीलायक नसलेली जमीन	—	२७	१,७१६
क)	एकूण (अ व ब)	—	५४	२९४६
४)	<u>पडोत जमीन व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन</u>			
१)	कायम गुरेचरण आणि इतर	हजार हेक्टर	४०	१३५९
२)	शाडे-झड्डुपाखालील जमीन	—	८	१९३
३)	लागवडयोग्य परंतु पड जमीन	—	३९	९८९
५)	<u>पडोत जमीन</u>			
१)	चालू पड	हजार हेक्टर	५६	१,०२३
२)	इतर पड	—	३१	१,०७५
६)	<u>पिकांखालील क्षेत्र</u>			
१)	पिकांखालील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	७२०	१७८९७
२)	दुसोटा क्षेत्र	—	२७	३५२१
३)	एकूण पिकांखालील क्षेत्र	—	७४८	२१४१८

(पुढे चालू.....)

१	२	३	४	५
७) ओलित क्षेत्र			१९९२-९३	१९९४-९५
१) निचक ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर		४७	२५२१
२) सङ्गण ओलित क्षेत्र	— " —"		५५	३३०१
८) महत्त्वाच्या पिकांखालील क्षेत्र (अन्वधान्ये)	— " —"		४१६	१३५२७
९) वहित धारणा जमिनी (अंतिम १९९०-९१)				
१) २ हेक्टर पेक्षा कमी	०० हेक्टर		१७३२	३२७४७
२) २ ते १० हेक्टर	— " —"		६४४३	६०२४४
३) १० हेक्टर पेक्षा जास्त	— " —"		६७	१७०६
१०) जमीन मसुले वसुली (१९९४-९५)	रमये लोखाने		४५३	६४१७
११) जिल्हा परिषदेचा उपकर	रमये ०००		७२९९	१६७५५०
१२) पंचायत समित्यांचा उपकर (पात्र) पशु संवर्धन	— " —"		उ.ना.	उ.ना.
	(पशु गणना - १९९२)			
			अस्थाप्यो	अंतिम
१०. पशुधन	संख्या हजारात		१४४६	३६३९३
२०. गाई व बैल	— " —"		७११	१७४४१
३०. म्हशी व रेडे	— " —"		२३८	५४४७
४०. भेंढ्या	— " —"		४०८	१३०१५
५०. घोळ्या	— " —"			
६०. कोंबड्या व बदके	— " —"		४३४	३२१८७
(सहा) सहकार (१९९४-९५)				
१) सहकारी संस्था	संख्या		३७४३	१३४४०१
२) प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	— " —"		९८०	१९९७५
३) प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे सभासद संख्या	— " ०००		४०२	८६५८
४) दुग्धशाळा संस्था	— " —"		८५६	१९३६२
५) प्राथमिक कृषि संस्थांचे सदस्य संख्या	रमये कांटीत		४६	११८६
(सात) जलसिंचन (जून, १९९५ च्या अखेरपर्यंत पूर्ण) झालेले प्राखंडधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्रे				
१) मोठे प्रकल्प	संख्या		४	३३
२) मध्यम प्रकल्प	— " —"		१०	१७७
३) लघु प्रकल्प लाभक्षेत्रे (राज्यक्षेत्रे)	हजार हेक्टर		२६२	८४००
लाभक्षेत्रे	संख्या		३४	१७००
	हजार हेक्टर		१५	—

(पुढे चालू.....)

१	२	३	४	५
४)	सिंचन विडी रोडालील भाजणारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	३६	१,३७७
(आठ)	उद्योग		१९९४	१९९४-९५
१)	नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	२७६	२८,४०४
२)	नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या (उत्पादन चालू असलेले)	"-	१९४	२४,५४९
३)	सहकारी साखर कारखान्यांची संख्या	"-	३	१५५
४)	सहकारी साखर कारखान्यातील उत्पादन	हजार टन	८२	४५,०४८
५)	सर्व सुत गिरण्यांची संख्या	संख्या	५	२२८
(नऊ)	वीज (३१-३-१९९५)			
१)	वीज पुरवठा केलेले शहरे व छोडो	"-	१५९३	३९४१३
२)	विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	"-	१५८०	उ.ना.
३)	वीजपुरवठा केलेले पंपसंच (मार्च, १९९५ अखेरपर्यंत)	संख्या हजारात	५७	१९२१
			१९९४-९५	१९९१-९२
४)	बसविण्यांत आलेली गोबर/गेंत सयंत्रे	संख्या	२२१०	४१५०१२
(दहा)	सार्वजनिक आरोग्य (१९९४)			
१)	रुग्णालये	संख्या	१३	८९८
२)	दवाखाने	"-	७	१५८५
३)	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	"-	६१	१६९५
४)	प्राथमिक आरोग्य पथके	"-	५	१६१
(अकरा)	शिक्षण		१९९३-९४	१९९४-९५
१)	सकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	२१०१	६१६८३
२)	प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	"- ०००	३५९	११४७५
३)	प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	"- ०००	९	२९४
४)	प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	"-	४४	३९
(बारा)	द्वयम शिक्षण			
१)	द्वयम शाळा	संख्या	३४७	१३०४५
२)	शाळेतील सकूण विद्यार्थी	हजारात	१७१	७२७१
३)	शाळेतील शिक्षक	"-	५	३३१
४)	प्रत्येक शिक्षकामागे द्वयम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३६	३३
(तेरा)	उच्च शिक्षण - वैयक्तिक व अभियंत्रिकी वगळता			
१)	संस्था	संख्या	२२	१२८९
२)	सकूण विद्यार्थी	हजारात	३२	८७५

(सुटे चालू...)

१	२	३	४	५
(चौदा) (अ) प्रौढ शिक्षण केंद्रे (१९९४-९५)				
१)	प्रौढ शिक्षण केंद्र x साक्षरता अभियान केंद्र	संख्याx	८५००	१८००
२)	प्रौढांचो उपस्थितो	हजारांत	४२१	५६४४८
(ब) तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण (१९९४-९५)				
१)	औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था			
(१)	शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	५	१८०
(२)	अ-शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	"-	७	२२१
२)	शासकीय व अ-शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांचो प्रवेश क्षमता	संख्या	१७६०७	६७५८४
३)	पदवी अभ्यास कर्मांक तांत्रिक संस्था व त्यांचो पहिल्या वर्गासाठी प्रवेश क्षमता	"-	२	११७
		"-	१६४४	२३०९९
४)	पदविका अभ्यासक माच्या तांत्रिक संस्था व त्यांचो पहिल्या वर्गासाठी प्रवेश क्षमता	"-	२	१२६
		"-	५०७	२२१९०
५)	व्यवसाय प्रशिक्षण संस्था (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट) व त्यांचो प्रवेश क्षमता	"-	३५	उ.ना.
		हजारांत	२	उ.ना.
(पंधरा) परिवहन आणि दृग्वाकण				
(३१-३-१९९५ अखेर) :				
१)	स्कूण रेल्वे मार्ग लांबी (३१-३-९५ अखेर) कि.मी.		२०८	५४६१
२)	रस्त्यांचो जोडलेलो गांव			
(अ)	बारमाही	संख्या	८५१	२६१८२
(ब)	हंगांमो	"-	उ.ना.	८६८२
३)	स्कूण रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	७५७९	१८४८६१
४)	राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी	"-	—	२९५३
५)	राज्य महामार्गांची लांबी	"-	१२९६	३२९४७
६)	महत्त्वाच्या जिल्हा रस्त्यांचो लांबी	"-	१६३०	४१६४२
७)	इतर जिल्हा रस्त्यांचो लांबी	"-	८५२	४१२४०
८)	ग्रामोण रस्त्यांचो लांबी	"-	३८०१	६६०७९
(सोळा) एकात्मक ग्रामोण विकास कार्यक्रम				
१)	दारिद्र्य लोखालील कुटुंब (१९८१)	हजारांत	७७	३४३४
२)	१९८३-८३ च्या सर्वेक्षणानुसार ९४-९५ वर्गातील - जुने लाभार्थी	संख्या	—	१५९२२
	नवो न लाभार्थी	"-	६७५०	१८०७५५

(पुढे चालू...)

१	२	३	४	५
<u>(सतरा) रोजगार निर्मिती (१९९४-९५)</u>				
अ)	रोजगार हमी योजना मनुष्य दिवस	लाखात	४६.१४	९३८.००
ब)	जवाहर रोजगार कार्यक्रम	"-	३३.४८	७५२.००
<u>(अठरा) आदिवासी कल्याणकारी योजना</u>				
<u>(३१-३-१९९४)</u>				
	आदिवासीकरण आश्रमशाळा - संस्था संख्या	१६		६३२
	विधार्थी -"-	५०८५		१२५०४५
<u>(एकोणिस) मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना - १९९४-९५</u>				
अ)	मागासवर्गीयांसाठी वसतिगृह	संख्या	६	१९२
ब)	वसतिगृहात राहणारे विधार्थी	"-	५१०	१२७९७
<u>(बीस) जिल्हा नियोजन (१९९४-९५)</u>				
१)	वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद	रु. कोटीत	२२	१८८०.१७
२)	अनुषंगी भास काढण्यासाठी तरतूद	"-	४	१६७.१०
<u>(एकवीस) नागरी पुरवठा (१९९५)</u>				
१)	रास्त भावाची दुकाने	संख्या	१८५४	४१२८७
२)	पुरविलेला एकूण साज - (अ) गहू	हजार टन	५	११००
	(ब) तांदूळ	"-	६	८५८
३)	शासकीय गुदामे (डिसेंबर, १९९३)	संख्या	४८	१७८०
४)	साठवण्याची क्षमता (डिसेंबर, १९९३)	हजार टन	उ.ना.	१११८

टिप :- उ.ना. = उपलब्ध नाही, (२) x = ही आकडेवारी "प्रौढ शिक्षण कार्यक्रमाची" अतून साक्षारोत्तर कार्यक्रमांत अंतर्गत करून घेतल्या केंद्रांची आहे.

आधार :- अर्था व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.